Konstitutionsutskottets betänkande

1984/85:17

om anslag på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1984/85 beträffande stöd till politiska partier och allmänna val (prop. 1984/85:25 bil. 1 delvis)

ANDRA HUVUDTITELN

H. Diverse

3. **H 4. Stöd till politiska partier.** Regeringen har under punkt 2 (s. 6–7) föreslagit riksdagen att 1. anta ett inom justitiedepartementet upprättat förslag till lag om ändring i lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier, 2. till stöd till politiska partier på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1984/85 anvisa ett förslagsanslag av 16 000 000 kr.

4. **H 5. Allmänna val.** Regeringen har under punkt 4 (s. 7) föreslagit riksdagen att till allmänna val på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1984/85 anvisa ett förslagsanslag av 8 000 000 kr.

Motionen

I motion 1984/85:204 av Ulf Adelsohn m. fl. (m) hemställs att riksdagen avslår proposition 1984/85:25 bilaga 1 såvitt avser hemställan under H 4. Stöd till politiska partier och H 5. Allmänna val.

I motiveringen anförs bl. a. att statens stöd till olika organisationer bör präglas av stor restriktivitet med hänsyn till rådande statsfinansiella läge. Trots att det vid partistödslagens tillkomst år 1972 förutsattes att stödet skulle omprövas med hänsyn till förändringar i penningvärdet bör frågan om höjning skjutas framåt i tiden. I motionen anförs vidare att information till invandrare inför valet är en naturlig uppgift för partierna som de bör klara med redan tidigare beslutade medel.

Utskottet

Partistödslagen antogs år 1972. Vid lagens tillkomst förutsattes bl. a. att stödet skulle omprövas med hänsyn till förändringar i penningvärdet. Så har också skett. Utskottet delar departementschefens bedömning rörande den nu föreslagna höjningen och tillstyrker det framlagda förslaget varigenom motion 1984/85:204 i denna del avstyrks.

I vad gäller särskilt anslag för information till invandrare inför 1985 års val tillstyrker utskottet propositionen och avstyrker motion 204 i denna del.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med bifall till proposition 1984/85:25, bilaga 1 punkt 3, och med avslag på motion 1984/85:204 i denna del *dels* antar det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier,
   dels till *Stöd till politiska partier* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 16 000 000 kr.,
2. att riksdagen med bifall till proposition 1984/85:25, bilaga 1 punkt 4, och med avslag på motion 1984/85:204 i denna del till *Allmänna val* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1984/85 anvisar ett förslagsanslag av 8 000 000 kr.

Stockholm den 4 december 1984

På konstitutionsutskottets vägnar
OLLE SVENSSON

Närvarande: Olle Svensson (s), Yngve Nyquist (s), Bertil Fiskesjö (c), Wivi-Anne Cederqvist (s), Kurt Ove Johansson (s), Gunnar Biörck i Värmdö (m), Sven-Erik Nordin (c), Sture Thun (s), Elisabeth Fleetwood (m), Karin Ahrland (fp), Nils Berndtson (vpk), Hans Göran Franck (s), Birger Hagård (m) och Gunnar Nilsson i Eslöv (s).

Reservation

Gunnar Biörck i Värmdö, Elisabeth Fleetwood och Birger Hagård (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 1 som börjar "Partistödslagen antogs" och slutar "denna del" bort ha följande lydelse:

För budgetåret 1984/85 har riksdagen redan anvisat 79,5 milj. kr. i statligt stöd till politiska partier. I propositionen föreslås nu att anslaget skall räknas upp med omkring 20 % retroaktivt från den 15 oktober 1984. Detta görs under hänvisning till att man 1972, då den nuvarande lagen antogs, förutsatte att stödet skulle omprövas med hänsyn till bl. a. förändringar i penningvärdet. Så har också skett och även en väsentlig uppjustering av grundbidragen har företagits. I propositionen föreslås också att 8 milj. kr. skall anvisas för särskilda informationsinsatser från partiernas sida till invandrare vid 1985 års val. I motion 1984/85:204 yrkas avslag på propositionen.

Utskottet finner i likhet med motionärerna att det nuvarande statsfinansiella läget måste leda till återhållsamhet med statliga utgifter. Detta motiverar även att politiska partier visar vilja till sparsamhet. Politiskt arbete måste bygga på personliga och frivilliga insatser. Det finns en fara för att

partistödets storlek kan leda till risker för partiernas självständighet.

I vad gäller förslaget om anvisning av 8 milj. kr. för att möjliggöra särskild information till invandrarna vid 1985 års val delar utskottet motionärernas bedömning att sådan information är en naturlig uppgift för partierna. Denna bör de klara med redan anvisade medel.

Under hänvisning till det anförda avstyrker utskottet propositionen.

dels att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

att riksdagen med bifall till motion 1984/85:204 avslår proposition 1984/85:25, bilaga 1, punkterna 3 och 4.

minab/gotab Stockholm 1984 79426